

Warszawa, dnia 30 września 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 750/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: Sędzia Remigiusz Pawłowski

Protokolant: protokolant sądowy – stażysta Maciej Martinek

po rozpoznaniu dnia 30 września 2019 r.

sprawy oskarżonego A. S. syna (...), ur. (...)

w L.

oskarżonego o przestępstwo z art. 212 § 1 kk i 216 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela prywatnego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 18 marca 2019 r. sygn. akt V K 313/17

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wołominie, celem ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Wołominie na rzecz adw. A. P. kwotę 516,60 zł, tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym wraz z podatkiem VAT.

Sygn. akt VI Ka 750/19

UZASADNIENIE

Niezależnie od podniesionych w apelacjach zarzutów, zaskarżone orzeczenie nie może się ostać, a to z przyczyny opisanej w art. 439§1 pkt 10 kpk, której pojawienie się nakazuje uchylić zaskarżone orzeczenie, niezależnie od wpływu tego uchybienia na treść wyroku.

Z treści opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, że stan psychiczny oskarżonego w odniesieniu do zarzutów, które mu postawiono nie znosił, ale ograniczał w stopniu znacznym jego zdolność rozpoznania znaczenia czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31§2 kk, z powodu organicznego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. Stanowisko biegłych Sąd Rejonowy uznał za trafione i zmienił opis przypisanego czynu, jak również kwalifikację prawną, wzbogacając je o konstrukcję ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności. Oznacza to jednoznacznie, że wątpliwości, co do poczytalności oskarżonego, jakie miał Sąd na etapie dopuszczenia dowodu z opinii dwóch biegłych psychiatrów przekształciły się w tej materii w wiedzę wskazującą, że udział obrońcy w rozprawie, zgodnie z art. 79§3 kpk jest obowiązkowy. Takie stwierdzenie zawarli również w opinii biegli psychiatrzy zastrzegając, że oskarżony może brać udział w postępowaniu sądowym wyłącznie w asyście obrońcy.

W konsekwencji treści wydanej opinii, a nie pojawienia się wątpliwości, co do poczytalności oskarżonego, wyznaczono oskarżonemu obrońcę z urzędu, który uczestniczył w kolejnych rozprawach w pierwszej, jak i drugiej instancji. Sąd Rejonowy nie zwrócił jednak uwagi, że ograniczający w znacznym stopniu poczytalność stan psychiczny istniał już w dacie czynu i skutkował niemożnością samodzielnej obrony w postępowaniu sądowym. W konsekwencji czynności przeprowadzone przed Sądem w dniach 20 listopada 2017r. i 26 marca 2018r. w postaci otwarcia przewodu sądowego, przesłuchania oskarżonego i świadków były dotknięte wadą, bowiem odbyły się pod nieobecność obrońcy. Sąd

Rejonowy winien był miast kontynuować odroczoną rozprawę w dniu 18 maja 2018r. prowadzić ją od początku już w obecności obrońcy, by konwalidować wskazane uchybienie. Nie ulega wątpliwości, w ocenie Sądu Okręgowego, że całość postępowania, które prowadzi do rozstrzygnięcia sprawy musi być objęta gwarancją prawa do obrony, o jakiej mowa w art. 79§3 kpk, chyba że przyczyna stwierdzonej przez biegłych niesamodzielności procesowej pojawiłaby się dopiero w toku procesu. Tak jednak w omawianej sprawie nie było.

Reasumując, bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci nieobecności na rozprawie obrońcy, którego udział w niej jest obowiązkowy musi skutkować uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Przy dalszym procedowaniu należy umożliwić oskarżonemu złożenie wyjaśnień, zaś dowody z zeznań świadków powtórzyć na zasadach ogólnych, uwzględniając stanowisko stron, co do konieczności ponownego bezpośredniego ich przesłuchiwania. Brak jest zastrzeżeń do oceny zeznań złożonych przez świadków na rozprawie przed Sądem, lecz w przypadku wyjaśnień oskarżonego należy zwrócić uwagę, że składał je w okolicznościach ograniczających jego prawo do obrony. Choć nie wynika z tego faktu żaden dowodowy zakaz, to oceniając złożone uprzednio wyjaśnienia należy w ramach art. 7 kpk zachować w tej materii stosowną ostrożność.

Mając powyższe rozważania na uwadze, orzeczono jak w sentencji.